RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2020/1875

z dne 14. maja 2020

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA) (pred 11. septembrom 2018: Evropska agencija za varnost v letalstvu) za proračunsko leto 2018

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu za proračunsko leto 2018,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za promet in turizem,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0074/2020),

A. ker poročilo o prihodkih in odhodkih [1] Agencije Evropske Unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija) kaže, da je njen končni proračun v proračunskem letu 2018 znašal 197 871 000 EUR, kar predstavlja povečanje za 3,27 % v primerjavi z letom 2017; ker v proračunu agencije 36 915 000 EUR izvira iz proračuna Unije [2], 102 992 000 EUR pa iz naslova pristojbin in taks;

B. ker Računsko sodišče v letnem poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2018 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2018 znašala 98,31 %, kar predstavlja zmanjšanje za 1,02 % v primerjavi z letom 2017; ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 90,26 %, kar kaže povečanje za 3,49 % v primerjavi z letom 2017;

Uspešnost

2. je seznanjen, da je po reviziji agencije v letu 2017, ki jo je opravila Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO), slednja junija 2018 objavila rezultate, ki potrjujejo zelo visoko stopnjo izvrševanja, zaradi česar je agencija med prvimi tremi regulatorji za letalstvo na svetu;

3. je seznanjen, da agencija krepi funkcije za varnostno obveščanje in varnostno uspešnost ter da zlasti razvija program Data4Safety, ki bo platforma za velepodatke in bo izboljšal zmogljivost za analize na evropski ravni;

4. spodbuja agencijo, naj nadaljuje digitalizacijo svojih storitev;

5. z zadovoljstvom ugotavlja, da si agencija deli vire pri nalogah, ki se prekrivajo, z drugimi agencijami, zlasti z Evropsko agencijo za varnost hrane, Evropsko fundacijo za usposabljanje in Evropskim organom za vrednostne papirje in trge, in sicer na področjih anket, e-učenja, storitev v oblaku in storitev LinkedIn ter usposabljanja v zvezi z okoljsko ozaveščenostjo; odločno jo spodbuja, naj dejavno išče možnosti za nadaljnje in tesnejše sodelovanje z drugimi agencijami Unije;

[1] UL C 279, 8.8.2018, str. 4.
[2] UL C 279, 8.8.2018, str. 5.

6. je seznanjen, da je bila leta 2018 opravljena zunanja ocena procesa, ki je vodil k pripravi enotnega programskega dokumenta agencije ter uvedbi načinov za posvetovanje s ključnimi deležniki pri pripravi enotnega programskega dokumenta; je seznanjen, da agencija pripravlja akcijski načrt za ukrepanje na področjih, na katerih so možne izboljšave;

7. poudarja bistveno vlogo agencije pri zagotavljanju najvišje ravni varnosti v letalstvu ter varstva okolja na hitro rastočem letalskem trgu; poudarja, da je bilo leto 2018 za agencijo prelomno, saj je začela veljati Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]); priznava, da povečanja pristojnosti in delovne obremenitve agencije ni pospremilo sorazmerno povečanje sredstev, zaradi česar se je agencija v letu 2018 soočala s precejšnjimi težavami pri izpolnjevanju nalog in ciljev ter je bila prisiljena preložiti nekatere dejavnosti oziroma jih uvrstiti med manj pomembne; ponovno poudarja, da bi bilo treba agenciji zagotoviti ustrezna finančna sredstva in osebje, ki se je 31. decembra 2018 zmanjšalo na 767 zaposlenih (v primerjavi s 771 zaposlenimi v letu 2017) za izvajanje pomembnih nalog, ki so ji zaupane;

8. opozarja na prispevek agencije k pripravi pametnih standardov glede hrupa in izpustov CO_2 ter na njeno odgovornost pri certificiranju okoljske ustreznosti letalskih proizvodov, delov in naprav; meni, da bi lahko agencija z dodatnimi sredstvi imela vodilno vlogo pri pripravi in izvajanju ukrepov za večjo trajnostnost v letalstvu;

9. pozdravlja, da si agencija močno prizadeva za vzpostavitev enotnega evropskega prostora za brezpilotne zrakoplove;

10. je zaskrbljen, ker je letalstvo privlačen cilj za kibernetske napade, napake v programski opremi pa imajo lahko hude posledice; poziva agencijo, naj skupaj z Evropskim centrom za kibernetsko varnost v letalstvu še naprej povečuje digitalno odpornost evropskega letalstva;

11. je zaskrbljen, da bo imela javnost pri prihajajočem uvajanju daljinsko vodenih zračnih sistemov pomisleke glede varnosti; poziva agencijo, naj pri pripravi bolj upošteva splošne varnostne pomisleke in skrbi organov glede kazenskega pregona kršiteljev;

12. poziva agencijo, naj zagotovi, da bo Unija dobila enotna in zlahka izvedljiva pravila o komercialni prodaji brezpilotnih zrakoplovov, takoj ko bo to sprejemljivo z varnostnega vidika; je zaskrbljen, ker agencija nima dovolj finančnih in kadrovskih virov za te nove naloge;

13. ugotavlja, da je agencija leto končala s skupnim primanjkljajem v višini 2 000 000 EUR (presežek v višini 700 000 EUR, povezan s subvencioniranimi dejavnostmi, in primanjkljaj v višini 2 700 000 EUR, povezan z dejavnostmi, ki se financirajo s pristojbinami in dajatvami); ugotavlja, da je bil primanjkljaj pri pristojbinah in dajatvah odštet od akumuliranega presežka, ki se je tako zmanjšal s 54 900 000 EUR na 52 200 000 EUR; kar zadeva dejavnosti, povezane s pristojbinami in dajatvami, opaža, da so se dohodki povečali za 1 800 000 milijona EUR v primerjavi z letom 2017, a so se stroški za zaposlene povečali za 3 700 000 EUR, upravni stroški za 900 000 EUR in operativni stroški za 2 600 000 EUR; ugotavlja, da je povečanje subvencij za dejavnosti za 2 000 000 EUR zadoščalo za kritje dviga upravnih stroškov za 100 000 EUR in odhodkov iz poslovanja za 1 400 000 EUR;

14. izreka pohvalo za ukrepe, ki so bili sprejeti za povečanje učinkovitosti agencije, kot je uvedba programa za vitko učinkovitost in prilagodljivost (Lean Efficiency Agility Programme) in drugih pobud za učinkovitost, ki so privedli do skupnega zmanjšanja delovne obremenitve, enakovrednega 16 zaposlenim za polni delovni čas, ter agenciji omogočili, da prerazporedi delovna mesta in se spoprime z večjo delovno obremenitvijo in revidiranimi potrebami glede kakovosti dejavnosti s trajnostnimi učinki; pozdravlja tudi vse večjo digitalizacijo, avtomatizacijo in poenostavitev finančnih postopkov, zaradi česar se 86 % finančnih transakcij opravi brez papirja;

15. je zadovoljen, da je agencija izvedla priporočilo Računskega sodišča, da bi zagotovila neodvisnost računovodje, ki zdaj funkcionalno poroča upravnemu odboru agencije, upravno pa njenemu izvršnemu direktorju;

([3]) Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 (UL L 212, 22.8.2018, str. 1).

16. pozdravlja, da je upravni odbor agencije sprejel smernice za prijavljanje nepravilnosti, in poziva agencijo, naj zagotovi njihovo izvajanje; ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo v letu 2018 opravila pregled etike, ki je zajemal kodeks ravnanja, etiko in goljufije, osnutek revizijskega poročila pa naj bi bil pripravljen v začetku leta 2019; pri tem ponovno poudarja, da so potrebni varovalni ukrepi glede nasprotij interesov;

Kadrovska politika

17. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2018 uresničen 95,74-odstotno, saj je organ zaposloval 651 od 680 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (leta 2017 je bilo odobrenih 678 delovnih mest); ugotavlja, da je za agencijo v letu 2018 delalo tudi 83 pogodbenih uslužbencev in 19 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

18. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v letu 2018 na višjih vodstvenih položajih spola nista bila uravnoteženo zastopana (4 moških in 1 ženska), prav tako pa ne v upravnem odboru (26 moških in 3 ženske);

19. ugotavlja, da se je agencija pridružila pobudi Komisije za ženske v prometu, ki naj bi izboljšala zaposlitvene priložnosti žensk na vseh ravneh; pozdravlja, da je agencija ustanovila projektno skupino za uravnoteženo zastopanost spolov, ki bo oblikovala priporočila za odpravo precejšnjega obstoječega neravnovesja;

20. spodbuja agencijo, naj oblikuje dolgoročno kadrovsko politiko, ki bo obravnavala ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem zaposlenih, vseživljenjsko usmerjanje in poklicni razvoj, uravnoteženo zastopanost spolov, delo na daljavo, nediskriminacijo, geografsko uravnoteženost ter zaposlovanje in vključevanje invalidov;

Javno naročanje

21. ugotavlja, da iz poročila Računskega sodišča izhaja, da je agencija prevzela obveznosti za sporazum s Komisijo o storitvah arhiviranja približno osem mesecev po podaljšanju sporazuma; je seznanjen, da je treba po finančni uredbi prevzem obveznosti evidentirati pred sprejetjem pravne obveznosti; je seznanjen z odgovorom agencije, da je bil prevzem obveznosti podpisan pred prejetjem računa za opravljeno storitev, vendar po začetku njenega izvajanja, in da je to naknadno sprejemanje obveznosti izjema; poziva agencijo, naj proračunske obveznosti prevzema pred sprejetjem pravnih obveznosti;

22. je zaskrbljen, ker iz poročila Računskega sodišča izhaja, da se je agencija za javno naročilo storitev podatkovne analitike v znesku do 5 000 000 EUR odločila, da bo uporabila okvirno pogodbo z enim samim ponudnikom na podlagi odprtega postopka, objavljenega v *Uradnem listu Evropske unije*; ugotavlja pa, da pogoji, uporabljeni v okvirni pogodbi, niso bili dovolj specifični, da bi omogočili lojalno konkurenco, ker zahteve med postopkom javnega naročila še niso bile znane; želi spomniti, da mora javni naročnik v skladu s finančno uredbo v takih primerih skleniti okvirno pogodbo z več izvajalci, za posamezna naročila pa uporabiti konkurenčni postopek med izbranimi ponudniki; je seznanjen s odgovorom agencije, da se je odločila za okvirno pogodbo z enim izvajalcem namesto več izvajalci, saj bi bilo treba v slednjem primeru izvajalca zamenjati med obdobjem veljavnosti okvirne pogodbe, kar bi negativno vplivalo na skladnost in pravočasno dokončanje del; poziva jo, naj pripravi okvirne pogodbe, ki bodo omogočale lojalno konkurenco in zagotavljale stroškovno učinkovitost;

23. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija v nekem drugem postopku javnega naročanja za svoje glavno poslovno področje, in sicer zunanje izvajanje certifikacijskih nalog, naročila oddala samo na podlagi kakovosti storitev, ne da bi ocenila njihovo ceno; ugotavlja tudi, da je podpisala pogodbo z enim izvajalcem, preden je dobila dokaz, da izvajalec ni v situaciji za izključitev; je seznanjen z odgovorom agencije, da ta njena posebna dejavnost ni urejena v finančni uredbi; je seznanjen tudi, da ni bilo nobenega tveganja, da bi agencija oddala naročilo za storitve neupravičenemu izvajalcu, saj so bila dokazila v zvezi z merili za izključitev predložena pred oddajo naročil; poziva jo, naj zagotovi, da se pogodbe podpišejo šele po preverjanju meril za izključitev;

24. glede na pripombe in ugotovitve organa za podelitev razrešnice, povezane z uporabo nekaterih orodij, s katerimi želi Komisija uvesti enotno rešitev za elektronsko izmenjavo informacij s tretjimi stranmi, ki sodelujejo v postopkih javnega naročanja (e-javno naročanje), ugotavlja, da agencija od januarja 2018 omogoča, da vsi dobavitelji predložijo elektronske račune; ugotavlja tudi, da je bilo ob koncu leta 2018 več kot 80 % računov prejetih elektronsko; vendar je seznanjen, da obdelava elektronsko prejetih računov in vnašanje podatkov z računov poteka ročno, saj se to šteje kot najrazumnejša rešitev;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

25. v zvezi s pripombami in ugotovitvami organa za podelitev razrešnice v zvezi s pregledom politike o nepristranskosti in neodvisnosti za preprečevanje in blaženje nasprotja interesov, ki ga je opravila agencija, ter podaljšanjem oddaje, pregleda in posodobitve izjav o interesih vseh uslužbencev ugotavlja, da je agencija konec maja 2019 prejela končno revizijsko poročilo službe za notranjo revizijo o etiki, preprečevanju goljufij in nasprotju interesov, v katerem so bile v splošnem pozitivne ugotovitve glede upravljavskih in kontrolnih sistemov; ugotavlja, da je agencija pripravila tudi akcijski načrt v zvezi s priporočili službe za notranjo revizijo in da namerava do konca marca 2020 opraviti pregled veljavnega okvira kodeksa ravnanja za uslužbence agencije in člane komisije za pritožbe, pa tudi pregled javnega procesa izjav o interesih za člane upravnega odbora;

26. ugotavlja, da 62 % prihodkov agencije predstavljajo pristojbine; se seznanja z mnenjem agencije, da dejstvo, da prosilci plačujejo pristojbine, ne pomeni nujno nasprotja interesov;

Notranje kontrole

27. je seznanjen, da je služba za notranjo revizijo v letu 2018 pregledala in potrdila izvajanje vseh nezaključenih ukrepov na področjih neprekinjenosti poslovanja, upravljanja informacijske varnosti ter evropskega načrta za varnost v letalstvu;

28. ugotavlja, da je služba Komisije za notranjo revizijo leta 2018 izdala revizijsko poročilo o strateški oceni tveganja v agenciji, vključno s tveganji za informacijsko tehnologijo; je seznanjen tudi, da je agencija pripravila akcijski načrt za ukrepanje na področjih, na katerih so možne izboljšave;

29. ugotavlja, da je skupina za notranjo revizijo v letu 2018 izvedla štiri posle dajanja revizijskih zagotovil, da bi ocenila, ali so bili izpolnjeni ustrezni predpisi in cilji postopka ter ali so bila ustrezno ublažena ključna tveganja; ugotavlja, da je bila ta raven zagotovila dosežena pri vseh pregledih in da so bila podana priporočila za dodatno okrepitev kontrolnega okolja ali splošne učinkovitosti procesov; poleg tega priznava, da so se s štirimi nadaljnjimi ukrepi v zvezi z revizijami, izvedenimi leta 2018, preostala tveganja znatno zmanjšala na sprejemljivo raven in da so se izvajali vsi nezaključeni ukrepi, pri čemer naj bi se zadnji ukrep zaključil do tretjega četrtletja leta 2019;

30. poziva agencijo, naj se osredotoči na razširjanje rezultatov svojih raziskav v splošni javnosti in naj slednjo doseže prek družbenih medijev in drugih medijskih kanalov;

31. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 14. maja 2020 ([4]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([4]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0121.